

(Đề có 2 trang)

Họ tên : Số báo danh :

Mã đề 105

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

CHƯA ĐỠ ÔNG NGHÈ ĐÃ ĐE HÀNG TỔNG

Ngày xưa có một người học trò nghèo nhưng học giỏi, được Thiên đình rất chú ý. Trong sổ thiên tào hồi đó đã ghi cho anh chàng đậu tiến sĩ, làm quan đến thượng thư. Mỗi lần anh đi học thường qua một ngôi đền thờ thần ở làng bên cạnh. Vị thần làng đó vốn đã có đọc ở sổ Thiên tào nên tỏ vẻ cung kính người học trò ấy. Những khi anh ta đi qua đền thì tượng thần đang ngồi trên bệ lặt đặt đứng dậy rất lễ phép.

Một hôm người từ giữ đền nằm mơ thấy thần bảo:

- Ngày mai ngươi phải quét dọn đền cho sạch sẽ tử tế vì có quan lớn đến chơi nhà ta.

Người từ làm y như lời và suốt ngày hôm ấy hẩn đứng trực ở cổng đền chờ đón vị khách quý của ông thần. Nhưng đợi mãi, hẩn ta chả thấy một ai cả, trừ ra anh học trò xơ xác nói trên hôm đó vô tình có ghé vào đền nghỉ chân một lúc. Người từ cho là dân thường không để ý gì đến.

Ít lâu sau, người từ cũng lại chiêm bao thấy ông thần dặn dò như trước. Lần này, hẩn cũng chả thấy ai lạ hơn là anh học trò hôm nọ đến đây ngâm một bài phú rồi lại đi. Nhưng hẩn vẫn không tin. Đến lượt thứ ba cũng thế. Bây giờ người từ mới cho là quả phù hợp với lời thần dặn, bèn kể chuyện cho người học trò nọ nghe và bảo:

- Đã ba lần như thế, nên tôi chắc rằng nhà thầy sau này sẽ đỗ đạt làm quan to chứ chẳng chơi.

Nghe nói, người học trò như mở cờ trong bụng. Anh ta quyết chắc cầm sự vinh hoa phú quý trong tay. Hẩn nghĩ ngợi rất nhiều về tương lai của mình. Một hôm khi ngắm lại nhan sắc vợ mình, hẩn thấy không được đẹp tý nào cả. Thế rồi đêm hôm ấy nằm dưới bóng trăng, hẩn mơ tưởng một người đẹp như chị Hằng. Hẩn bụng bảo dạ:

- Rồi ta sẽ cho vợ ta về đi thôi! Một khi đỗ đạt thì thiếu gì nơi ngấp nghé muốn làm bà. Lúc đó ta sẽ tìm những đám con vua cháu chúa; đã da trắng môi son lại vừa lấm của.

Nghĩ thế, qua ngày hôm sau hẩn kiêu cố gây sự với vợ và đòi bỏ cho kì được. Mọi người đều lấy làm lạ và tỏ vẻ khinh bỉ một người có học như hẩn lại có thể nhẫn tâm đến thế được. Nhưng hẩn chỉ cười khẩy mà không kể gì dư luận.

Một hôm khác có một người đến đòi nợ hẩn. Vừa mới bước chân vào sân, người ấy đã bị hẩn chỉ tay vào mặt mắng cho một trận:

- Ta chưa có trả. Không khéo nay mai ta sẽ cắm đất vào vườn ở của mày cho mày biết mặt.

Hẩn còn đe dọa nhiều người nữa. Gặp ai không vừa ý, hẩn nói:

- Rồi chúng mày sẽ biết tay ông!

Tất cả những hành động của người học trò đều được tâu báo về Thiên đình. Ngọc Hoàng nghe nói rất phật ý. Cho nên ít lâu sau đó, người từ giữ đền lại nằm mơ thấy ông thần tin cho biết là không phải kinh sợ đối với người học trò nữa vì trên Thiên đình đã tước sổ mất rồi, không cho đỗ đạt nữa.

Ông từ hỏi:

- Tội của nó như thế nào?

- Nó bị kết án là dưới trăng bỏ vợ, trước sân đòi nhà, chưa làm nên đã thất đức. Bây giờ nó không được hưởng phúc nữa.

Quả nhiên người học trò đó thi mãi không đỗ, muốn nối duyên lại với vợ cũ cũng không được.

Cửa nhà hắt ngày một sa sút dần. Do đó mà có câu tục ngữ: “Chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng”.
(Theo Nguyễn Đồng Chi)

Câu 1: Nhân vật chính trong truyện là ai?

- A. Người học trò nghèo
- B. Người từ giữ đền
- C. Ngọc Hoàng
- D. Vị thần ở làng

Câu 2: Nhận xét nào sau đây đúng về chủ đề chính truyện “*Chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng*”?

- A. Phê phán những kẻ chưa đỗ đạt đã vội thay đổi tâm tính, kiêu căng, hống hách.
- B. Thể hiện sự thương cảm của con người đối loài vật.
- C. Giải thích nguồn gốc một tín ngưỡng dân gian.
- D. Ca ngợi tình cảm yêu thương trong gia đình.

Câu 3: Câu chuyện trên được kể theo ngôi thứ nhất. Đúng hay sai?

- A. Ngôi thứ hai
- B. Ngôi thứ ba
- C. Ngôi thứ tư
- D. Ngôi thứ nhất

Câu 4: Tại sao Ngọc Hoàng lại không cho người học trò nghèo thi đỗ, làm quan?

- A. Vì làm nhiều điều thất đức.
- B. Vì lười biếng, không lo học hành.
- C. Vì không biết lễ lạt thần linh đầy đủ.
- D. Vì chưa đỗ đạt đã báng bổ thần linh.

Câu 5: Xác định ý nghĩa của trạng ngữ in đậm trong câu “*Ít lâu sau, người từ cũng lại chiêm bao thấy ông thần dạn dò như trước.*”?

- A. Nơi chốn
- B. Nguyên nhân
- C. Thời gian
- D. Mục đích

Câu 6: Người học trò đã làm gì khi nghe tin mình sẽ đỗ đạt, làm quan?

- A. Giúp đỡ mọi người
- B. Tiếp tục học hành, dùi mài kinh sử.
- C. Mở tiệc ăn mừng.
- D. Kiếm cớ gây sự để bỏ vợ, đe dọa người khác.

Câu 7: Chi tiết nào sau đây là chi tiết kì ảo của truyện?

- A. Mỗi lần anh đi học thường qua một ngôi đền thờ thần ở làng bên cạnh.
- B. Những khi anh ta đi qua đền thì tượng thần đang ngồi trên bệ lặt đặt đứng dậy rất lễ phép.

C. Người từ giữ đền hằng ngày quét dọn đền sạch sẽ.

D. Ngày xưa, có một người học trò nghèo nhưng học giỏi.

Câu 8: Câu chuyện “*Chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng*” trên thuộc thể loại nào?

- A. Truyện cổ tích
- B. Truyền thuyết
- C. Thần thoại
- D. Truyện đồng thoại

Câu 9: Em hiểu như thế nào về câu tục ngữ: “Chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng”?

Câu 10: Việc Ngọc hoàng tức sỗ, không cho người học trò nghèo hưởng phúc, đỗ đạt nói lên điều gì? Qua câu chuyện, em rút ra bài học gì cho bản thân?

Câu 11: VIẾT (4,0 điểm)

Bằng lời văn của mình, em hãy viết bài văn kể lại một truyện cổ tích mà em yêu thích.

----- **HẾT** -----